

IZVJEŠĆE

o realizaciji Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2013. godini

UVOD

Program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2013. godini, „Narodne novine“, br. 56/2013., (u daljnjem tekstu: Program aktivnosti) donijela je Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 9. svibnja 2013. godine.

Zadace Programa aktivnosti provode središnja tijela državne uprave, javna poduzeća, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javne ustanove za upravljanje nacionalnim parkovima, parkovima prirode i zaštićenim područjima na županijskoj razini, vatrogasne zajednice i vatrogasne postrojbe.

Ministarstvo unutarnjih poslova i Državna uprava za zaštitu i spašavanje zaduženi su za koordinaciju, praćenje, usklađivanje i usmjeravanje aktivnosti svih subjekata provedbe zadaća Programa aktivnosti. Na taj način su povezani operativni, organizacijski i zapovjedni segmenti sustava zaštite i spašavanja, a u suradnji s inspeksijskim službama drugih ministarstava pojačani su nadzori provedbe zadaća Programa aktivnosti. Sukladno tome, olakšano je praćenje i koordinacija aktivnosti u pripremi i provedbi zadaća iz ovogodišnjega Programa aktivnosti, prikupljanje i obrada podataka te izvješćivanje.

Na temelju točke 55. Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2013. godini, Državna uprava za zaštitu i spašavanje dostavlja Vladi Republike Hrvatske izvješće o realizaciji Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2013. godini.

U izvješću se daje osvrt na provedbu posebnih mjera zaštite od požara za točke Programa aktivnosti, sukladno zadacima pojedinih nositelja. Ovo Izvješće, koje je izradila Državna uprava za zaštitu i spašavanje, temelji se na izvješćima svih izvršitelja zadataka i sudjelovatelja u realizaciji Programa aktivnosti.

PREGLED REALIZACIJE ZADAĆA PROGRAMA AKTIVNOSTI

U daljnjem tekstu naglašavamo neke od aktivnosti značajnijih izvršitelja - Državne uprave za zaštitu i spašavanje, Ministarstva obrane, Ministarstva unutarnjih poslova i Hrvatske vatrogasne zajednica.

1. Državna uprava za zaštitu i spašavanje realizirala je slijedeće aktivnosti:

- a) sukladno točki 11. Programa aktivnosti organizirana su i održana dva radna sastanka sa svim izvršiteljima zadaća Programa aktivnosti. Na sastanku su bili nazočni predstavnici izvršitelja zadaća. Svi predstavnici izvršitelja podnijeli su pismena izvješća o provedbi zadaća u njihovoj nadležnosti gdje je istaknut stupanj ostvarenja zadaća za koje su nadležni. Osim zajedničkih sastanaka, Državna uprava za zaštitu i spašavanje održala je tijekom godine niz pojedinačnih sastanaka sa svakim od izvršitelja točaka iz njihove nadležnosti.
- b) sukladno točki 15. Programa aktivnosti ažuriran je Državni plan angažiranja vatrogasnih snaga i snaga koje sudjeluju u gašenju požara (u daljnjem tekstu: Državni plan). Državni plan se sastoji od slijedećih dokumenata:
 - Plana intervencija kod velikih požara otvorenog prostora na teritoriju Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 25/2001.)
 - Odluke o imenovanju operativnih vatrogasnih zapovjedništava
 - Plana dislokacije vatrogasnih snaga
 - Plana uporabe Oružanih snaga Republike Hrvatske u protupožarnoj sezoni
 - Plana popune vatrogasnih postrojbi sezonskim vatrogascima
 - Plana izvanrednog angažiranja dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi
 - Plana osposobljavanja pripadnika interventne vatrogasne postrojbe iz sastava javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava
 - Plana osposobljavanja dočasnika i časnika Oružanih snaga Republike Hrvatske za gašenje požara raslinja
 - Standardnog operativnog postupka za djelovanje jedinstvenog operativno-komunikacijskog centra 112 kod požara otvorenog prostora
 - Upute o načinu rada Vatrogasnog operativnog središta Državnog centra zaštite i spašavanja
 - Upute o načinu rada županijskih vatrogasnih zapovjednika i županijskih vatrogasnih operativnih centara

- Upute o komunikaciji s posadama zrakoplova i Zapovjedno operativnog središta GS OS RH
- Standardnog operativnog postupka između Državne uprava za zaštitu i spašavanje i Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine o pružanju prekogranične pomoći u gašenju požara otvorenog prostora
- Naputka za korištenje elektroničkih komunikacija operativnih snaga zaštite i spašavanja tijekom protupožarne i turističke sezone
- Planova zaštite od požara za otoke Korčulu, Lastovo, Brač, Hvar, Vis, Šoltu, Dugi otok i poluotok Pelješac.

Sukladno Državnom planu i procjeni vatrogasnog zapovjedništva Republike Hrvatske, tijekom lipnja, srpnja, kolovoza i rujna 2013. godine provodile su se redovne dislokacije vatrogasaca, vatrogasne tehnike i opreme na ugrožena područja. Vatrogasne snage i tehnika bile su raspoređene na ukupno 15 ugroženijih lokacija priobalja – slika 1. Dislokacije vatrogasnih snaga obavljane su od 27. lipnja u smjenama po 15 dana, a završetak je bio 19. rujna. Na priobalni dio Republike Hrvatske dislocirano je 28 vatrogasnih vozila s ukupno 510 vatrogasaca. Uz lokalne snage gasitelja te Državne intervencijske postrojbe, tijekom ljeta (lipanj – rujna) na području priobalja dodatno je angažirano i 1075 sezonski zaposlenih vatrogasaca koji su bili raspoređeni u profesionalnim i dobrovoljnim vatrogasnim postrojbama, te Državnoj vatrogasnoj intervencijskoj postrojbi Zadar i Šibenik.

Slika 1: 15 lokacija priobalja na kojima su bile smještene dislokacije

- c) sukladno točki 39. Programa aktivnosti, tijekom požarne sezone, Vatrogasno operativno središte Državne uprave za zaštitu i spašavanje bilo je iz sjedišta u Zagrebu redislocirano u sjedište Državne vatrogasne intervencijske postrojbe u Divuljama. Operativno vatrogasno zapovjedništvo obavljalo je koordinaciju zemaljskih i zrakoplovnih vatrogasnih snaga na cijelom priobalju i komunikaciju sa Zapovjednim operativnim središtem Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske (također u Divuljama), čime je uspostavljena čvrsta koordinacija s Ministarstvom obrane. S obzirom na širinu zadaća u Operativno vatrogasno zapovjedništvo bili su uključeni časnici Ministarstva obrane i službenici Ministarstva unutarnjih poslova, koji su obavljali zadaće u okviru svojih ovlasti i nadležnosti. Nadalje, Vatrogasno operativno središte Državne uprave za zaštitu i spašavanje je putem Državnog centra zaštite i spašavanja svakodnevno o situaciji na požarištima izvješćivalo Centar u Bruxellesu - (Emergency Respose Center), a jednom tjedno je putem video konferencije prosljeđivan prikaz tjednih događanja u Republici Hrvatskoj. Stručne službe Državne uprave za zaštitu i spašavanje svakodnevno su izrađivale zemljovide prognozirano i stvarnog razreda požarne

opasnosti na temelju alfa numeričkih podataka Državnog hidrometeorološkog zavoda (georeferenciranje i regresijski kriging) na hrvatskom i engleskom jeziku, kao i internetsko informiranje građana o požarnoj sezoni.

- d) sukladno točki 8. Programa aktivnosti, provedena je zajednička vatrogasna vježba „Ljeto 2013“, 13. svibnja 2013. godine u zadarskoj županiji. Vježba je imala cilj provjeriti združeno djelovanje zrakoplova i zemaljskih snaga, međusobnu komunikaciju i navođenje zrakoplova na intervenciji. U vježbi su sudjelovale vatrogasne snage (115 vatrogasaca iz 11 postrojbi, 22 vatrogasna vozila, 90 pripadnika oružanih snaga, 2 Canadaira, 2 Air tractora, 2 helikoptera). Osim navedenog, održan je niz vatrogasnih vježbi na razinama vatrogasnih zajednica županija na kojima je provjereno djelovanje sustava vatrogastva prije početka požarne sezone.
- e) sukladno točki 11. Programa aktivnosti, prije početka požarne sezone i tijekom ljeta, glavni vatrogasni zapovjednik je održao niz koordinacijskih sastanaka sa županijskim vatrogasnim zapovjednicima u svezi pripreme i provedbe zadaća Programa aktivnosti, a 15. listopada 2013. godine održan je završni sastanak na kojemu je proanalizirana požarna sezona i provedba Državnog plana kao sastavnog dijela Programa aktivnosti u 2013. godini. Održan je i niz radnih sastanaka s Ministarstvom obrane, Ministarstvom unutarnjih poslova, Hrvatskim šumama i Hrvatskom vatrogasnom zajednicom u vezi provedbe zajedničkih zadaća. O realizaciji zadaća Programa aktivnosti, Vlada Republike Hrvatske je izvještena pisanim Prvim privremenim izvješćem u mjesecu lipnju 2013. godine.
- f) obzirom na povećan broj požara uz pružne pravce (unatoč naloženim mjerama), tijekom mjeseca srpnja i kolovoza, Državna uprava za zaštitu i spašavanje je organizirala dva sastanka s predstavnicima Hrvatskih željeznica, Ministarstava unutarnjih, Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, Agencijom za sigurnost željezničkog prometa, Hrvatskih šuma i Ministarstva zaštite okoliša i prirode u svezi poduzimanja odgovarajućih preventivskih i operativnih mjera za smanjenje broja požara i posljedica koje uzrokuju.
- g) sukladno točkama 17. do 25. Programa aktivnosti, temeljem Planova nadzora i provedbe zadaća subjekata (ministarstva, javne ustanove, poglavarstva županija, gradova i općina), dobivena su izvješća o realiziranim zadaćama nadzora i preventivskim aktivnostima koje su provedene u suradnji s područnim uredima zaštite i spašavanja i ostalim subjektima sustava zaštite i spašavanja.

- h)** Sukladno točki 26. Programa aktivnosti, izrađena je web aplikacija „zeos_vos“ za unošenje događaja (požara otvorenog prostora ili drugih događaja) na GIS podlozi. Podaci o događajima se koriste putem interneta i lozinke. Aplikacijom se i dalje razvijaju nove mogućnosti.
- i)** sukladno točki 38. Programa aktivnosti, u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova ažurirane su Procjene i Planovi zaštite od požara za područja gdje su bile ustrojene sezonske privremene vatrogasne postrojbe: poluotok Pelješac i otoci Korčula, Vis, Šolta, Lastovo, Dugi Otok, Brač i Hvar. Temeljem točke 38. izrađen je i Plan dislokacije vatrogasnih snaga i tehnike iz kontinentalnog na priobalni dio Republike Hrvatske.
- j)** sukladno točki 29. Programa aktivnosti uspostavljena je tijesna suradnja s Državnim hidrometeorološkim zavodom koji je aktivno provodio operativne i razvojne poslove: izračune indeksa opasnosti i vremenske prognoze. Državni hidrometeorološki zavod je osigurao i dostupnost ostalih prognostičkih produkata za potrebe cijelog sustava zaštite i spašavanja. Svi prognostički produkti bili su dostupni i preko web aplikacija. U razvojnom dijelu, Državni hidrometeorološki zavod nastavlja rad na prilagodbi i poboljšanju postojećih te razvoju i primjeni novih metoda izračunavanja indeksa opasnosti od nastanka požara na otvorenom prostoru. U odnosu na sezonu 2012. godine, u protupožarnoj sezoni 2013. godine svakodnevno se još računao indeks potencijalne opasnosti za nastanak i širenje požara raslinja po kanadskoj metodi i za dodatnih 16 postaja u kontinentalnoj Hrvatskoj.
- k)** sukladno točki 36. Programa aktivnosti, prema prijedlogu županijskih vatrogasnih zapovjednika, zapisnički su utvrđeni i otklonjeni nedostaci na vozilima (predviđenih za dislokacije na ugrožena područja), opremi i tehnici prije početka požarne sezone. Po završetku požarne sezone Državna uprava za zaštitu i spašavanje izvršila je vatrogasnim postrojbama refundacije financijskih sredstava za popravke oštećenih vatrogasnih vozila i opreme. Državna uprava za zaštitu i spašavanje je obavljala i interventne popravke vatrogasnih vozila i opreme tijekom provedbe dislokacije vatrogasnih snaga i obavila nabavu vatrogasne opreme za gašenje i spašavanje i osobne zaštitne opreme. Za nabavu vatrogasne tehnike, održavanje i popravke oštećene opreme iz Državnog proračuna izdvojeno je cca. 5 milijuna kuna.
- l)** Sukladno sklopljenim međudržavnim Sporazumima o međusobnoj ispomoći kod velikih nesreća (točka 40.), obavljaju se kontakti s Bosnom i Hercegovinom, Crnom Gorom i Slovenijom. S Bosnom i Hercegovinom postoji potpisan standardni

operativni postupak oko nesmetanog prijelaza državnih granica zemaljskih i zračnih snaga kod velikih požara na graničnom području. U mjesecu srpnju potpisan je standardni operativni postupak oko nesmetanog prijelaza državnih granica zemaljskih i zračnih snaga kod velikih požara na graničnom području s Crnom Gorom.

- m) Svi vatrogasci koji su bili angažirani na gašenju požara završili su dodatni program osposobljavanja za gašenje šumskih požara. Program je obuhvatio trenažu i osposobljavanje u radu s helikopterom i tjelesnu provjeru. Za 2013. godinu obavljena je tjelesna i visinska provjera 462 vatrogasaca iz 30 javnih vatrogasnih postrojbi kontinentalnog dijela Republike Hrvatske. Gasitelji koji su osposobljeni po posebnom programu za gašenje šumskih požara bili su angažirani kao popuna u sezonskim privremenim vatrogasnim postrojbama i ispostavama Državne vatrogasne intervencijske postrojbe. Uz navedeno tijekom mjeseca svibnja i lipnja obavljena je trenaža helikopterom za ukupno 632 vatrogasca iz vatrogasnih postrojbi priobalnog i kontinentalnog dijela Republike Hrvatske. U istom periodu provedeno je osposobljavanje za gašenje šumskih požara za 243 nova pripadnika Državnih vatrogasnih intervencijskih postrojbi iz sastava profesionalnih i dobrovoljnih postrojbi kontinentalnog i priobalnog dijela Republike Hrvatske. Za opremanje vatrogasaca opremom, armaturama i odorama iz Državnog proračuna je izdvojeno cca. 3 milijuna kuna. Tijekom mjeseca ožujka i travnja, a u suradnji sa pilotima zrakoplova Canadair i helikoptera, provedena je edukacija 204 vatrogasnih zapovjednika za navođenje zrakoplova tijekom intervencije. Nadalje provedeno je i osposobljavanje za 30 časnika i dočasnika Oružanih snaga RH koji sudjeluju u radu Namjenski organiziranih snaga Oružanih snaga. Državna uprava provela je Programe osposobljavanja Stožera zaštite i spašavanja Grada Dubrovnika i pripadnike Stožera zaštite i spašavanja Republike Hrvatske.

2. Ministarstvo obrane realiziralo je slijedeće aktivnosti:

- a. sukladno točki 8. Programa aktivnosti, Zapovjedno operativno središte Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske (ZOS GS OS RH) u suradnji s Državnom upravom za zaštitu i spašavanje, Ministarstvom unutarnjih poslova i Hrvatskom vatrogasnom zajednicom, u cilju provjere spremnosti i koordinacije snaga koje sudjeluju u protupožarnoj sezoni, izradilo je Elaborat vježbe te je 13. svibnja 2013. provelo protupožarnu vježbu "Ljeto 2013". Vježba je potvrdila

spremnost snaga koje će biti angažirane u ljetnoj protupožarnoj sezoni u 2013. godini. Vježbi je nazočio predsjednik Vlade Republike Hrvatske, gospodin Zoran Milanović koji je izrazio zadovoljstvo prikazanim. Nadalje, provedeni su redoviti koordinacijski sastanci s predstavnicima Državne uprave za zaštitu i spašavanje.

- b.** sukladno točki 10. Programa aktivnosti, temeljem Zakona o zračnom prometu (članak 42., stavak 2.) i odredbama Zakona o zračnom prometu s operaterima zračnih luka i zračnih pristaništa utvrđeni su uvjeti i način korištenja usluga i prostora za avione i helikoptere koji se koriste u akcijama gašenja požara.
- c.** Dana 20. veljače 2013. godine u Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje održan je sastanak s ciljem detaljnog razmatranja Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za RH. Nadzor i ocjenjivanje spremnosti protupožarnih namjenskih organiziranih snaga (PP NOS OS RH) provedeno je na terenu 02. svibnja 2013. od strane tima GS OS RH na čelu sa zapovjednikom ZOS-a GS OS RH, brigadnim generalom Ivanom Jurićem.
- d.** sukladno točki 18. Programa aktivnosti, Ministarstvo obrane organiziralo je odgovarajuću protupožarnu zaštitu unutar svojih prostora s naglaskom na vojno skladišne komplekse: "Jasikovac" – Gospić, "Lučane" – Sveti Rok, "Golubić" – kod Knina i "Trbounje" – kod Drniša.
- e.** sukladno točki 26. Programa aktivnosti koja se odnosi na kontinuirano uvođenje novih metoda, tehnika i tehnologija za gašenje požara i protupožarnu zaštitu u tijeku je postupak mogućeg uvođenja u uporabu protupožarnog uređaja Bamby Bucket.
- f.** sukladno točki 32. Programa aktivnosti, Glavni stožer Oružanih snaga Republike Hrvatske izradio je Operativni plan angažiranja Oružanih snaga Republike Hrvatske u gašenju šumskih požara u 2013. godini (12. travnja 2013.), a isti je proslijeđen Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje te je integralni dio Državnog plana angažiranja vatrogasnih snaga i snaga koje sudjeluju u gašenju požara. Oružanim snagama Republike Hrvatske pravodobno je izdana zapovijed za provedbu aktivnosti u protupožarnoj sezoni u 2013. godini. Protupožarne namjenske organizirane snage Oružanih snaga Republike Hrvatske (PP NOS OS RH) sastavljene su od snaga Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane (Zračne snage HRZ i PZO), snaga Hrvatske kopnene vojske (PP NOS HKoV) i snaga Hrvatske ratne mornarice (PP NOS HRM). Zračne snage HRZ i PZO sastavljene su od Protupožarne eskadrile (PPE) sa sjedištem u zrakoplovnoj bazi u Zemunik u te Eskadrile transportnih helikoptera (ETH) sa sjedištem u vojarni „Knez Trpimir“ u Divuljama. PP NOS

HKoV sastavljen je od PP NOS gomb s razmještajem na o. Brijuni i PP NOS gmtbr s razmještajem na o. Mljetu. PP NOS HRM sa sjedištem u vojarni „Sveti Nikola“ u Splitu nije angažiran u PP sezoni 2013. godine. U PP sezoni 2013. na gašenju požara bile su angažirane isključivo Zračne snage. Snage su bile u spremnosti za angažiranje od 1. svibnja 2013. godine. U Centru za koordinaciju, vođenje i gašenje požara – Divulje od 26. lipnja 2013. godine izmješteni su časnici HRZ i PZO kao koordinatori uporabe Zračnih snaga HRZ i PZO s zadaćom koordinacije kod izrade zahtjeva za uporabu zrakoplova. Aktivnosti u okviru posebnih mjera zaštite od požara provodile su se od 15. svibnja do 31. listopada 2013. godine. PP NOS OS RH stavljen je pod operativni nadzor zapovjednika ZOS-a GS OS RH gbr Ivana Jurića. Ukupna personalna jačina PP NOS OS RH za PP sezonu 2013. godine bila je 231 pripadnik OS RH.

- g.** sukladno točki 34. Programa aktivnosti, za potrebe žurnog prebacivanja teške građevinske mehanizacije s kopna na otoke i obratno, za eventualnu žurnu izradu prosjeka i probijanja protupožarnih putova radi zaustavljanja širenja šumskih požara ustrojen je PP NOS HRM-a s odgovarajućim sredstvima i osposobljenim i uvježbanim osobljem. PP NOS HRM-a nije bio angažiran tijekom provedbe PP sezone 2013. godine.
- h.** sukladno točki 41. Programa aktivnosti, Oružane snage Republike Hrvatske u suradnji s Državnom upravom za zaštitu i spašavanje provele su osposobljavanje dodatnog broja vatrogasaca (uz upotrebu helikoptera) kojima se popunjava Državna intervjencijska postrojba. Nadalje, provedeno je osposobljavanje 30 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske na Učilištu vatrogastava i zaštite i spašavanja. U skladu s „Programom osposobljavanja voditelja intervencija za navođenje zrakoplova“ provedena je obuka s 215 vatrogasaca od 08. ožujka do 22. travnja 2013. godine od kojih je 144 osposobljeno (položili ispit) za voditelje intervencija za navođenje zrakoplova na požarištu te 61 vatrogasac po skraćenom programu (nije prošao ispiti niti su ponovno pristupili završnom ispitu). U svrhu spremnosti snaga za PP sezonu a u skladu s Planom DUZS-a izvršena je obuka pripadnika vatrogasnih postrojbi za ulazak/izlazak i desantiranje (putem debelog užeta) helikopterom s 470 djelatnika iz 6 županija.
- i.** sukladno točki 42. Programa aktivnosti, osposobljen je i opremljen tim iz sastava Bojne za specijalna djelovanja za potragu i spašavanje tijekom intervencija gašenja

požara na otvorenom prostoru. Tijekom protupožarne sezone tim za intervencije bio je u stalnom dežurstvu u vojarni "Knez Trpimir" u Divuljama.

- j.** sukladno točki 43. Programa aktivnosti, Oružane snage RH planirale su i provele potrebno specijalističko osposobljavanje protupožarne zrakoplovne skupine s dovoljnim brojem posada (letačko osoblje) i osoblja za opsluživanje (tehničko osoblje) protupožarnih zrakoplova (Canadair CL- 415 i Air Tractor AT 802A/F i helikoptera Mi-8 MTV1) za gašenje šumskih požara.
- k.** sukladno točki 44., 45. i 50. Programa aktivnosti, za provedbu zadaća iz Programa aktivnosti tijekom ljetne protupožarne sezone Oružane snage Republike Hrvatske osigurale su šest (6) zrakoplova tipa "Canadair" CL-415, pet (5) izvidničko–navalnih zrakoplova tipa Air Tractor AT-802 A/F i dva (2) helikoptera tipa Mi-8 MTV1. U skladu s obvezama iz točke 44. u razdoblju izvan ljetne protupožarne sezone (od 1. siječnja do 15. svibnja 2013.) u vidnom dijelu dana u stanju spremnosti za angažiranje bili s jedan (1) zrakoplov tipa "Canadair" CL-415, jedan (1) izvidničko–navalni zrakoplov tipa Air Tractor AT-802 A/F i jedan (1) helikopter tipa Mi-8 MTV1. Do 15. svibnja 2013. godine (I. faza) protupožarne Zračne snage imale su 10 intervencija protupožarnim zrakoplovima na požarištima. Ukupno od 1. siječnja do 31. listopada 2013. godine Zračne snage imale su 114 intervencija protupožarnim zrakoplovima na požarištima u RH. Pri tome je ostvareno 3 488 letova u trajanju od 476:25 sati naleta, izbačeno je 17 452 tona vode, prevezeno 156 osoba i 18 tona tereta uz utrošak od 349 813 litre goriva. Također OS RH imale su tijekom 2013. godine i 4 angažiranja zrakoplovima CL- 415 izvan Republike Hrvatske (3 puta u BiH i jednom u Portugalu). Pri tome je ostvareno 403 leta u trajanju od 101:50 sati naleta, izbačeno je 2 208 tona vode uz utrošak od 91 743 litre goriva. Oružane snage RH kontinuirano su pratile stanje i korištenje resursa zrakoplova tipa Canadair CL-415 i Air Tractor AT 802A/F i helikoptera Mi-8 MTV1 te sukladno potrebama, poduzimale odgovarajuće aktivnosti u svrhu pravodobnog servisiranja, nabavke potrebnih rezervnih dijelova, alata, opreme, goriva, maziva, zaštitnih sredstava i pjena za gašenje šumskih požara. Za koordinatora Programa aktivnosti ispred Ministarstva obrane određen je brigadni general Ivan Jurić, zapovjednik Zapovjedno operativnog središta GS OS RH (točka 50. Programa aktivnosti).
- l.** Za provedbu aktivnosti u protupožarnoj sezoni u 2013. godini kojih su izvršitelji MORH i Oružane snage Republike Hrvatske, u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2013. godinu u okviru Proračuna Ministarstva obrane (Program 7,

Aktivnost 71A) odobrena su financijska sredstva u iznosu od 96.353.000 kuna. Za provedbu aktivnosti u protupožarnoj sezoni 2014. godine Prijedlog financijskog plana Program 07/71A iznosi 85.812.000 kuna.

- m.** Uz učinkovitu i stručnu pripremu, vrlo dobru organizaciju poslova, pravodobno i učinkovito praćenje svih stavki raspoloživih materijalnih i financijskih resursa, te uz vrlo dobru suradnju i koordinaciju sa snagama Državne uprave za zaštitu i spašavanje i Hrvatske vatrogasne zajednice, Oružane snage Republike Hrvatske uspješno su provele sve zadaće u pripremi i provedbi protupožarne sezone u 2013. godini, sukladno Programu aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2013. godini i Operativnom planu angažiranja Oružanih snaga RH u gašenju šumskih požara u 2013. godini.

3. Ministarstvo unutarnjih poslova realiziralo je slijedeće aktivnosti:

- a.** Vezano uz točku 1. Programa aktivnosti utvrdilo da od ukupno 577 jedinica lokalne i područne samouprave (20 županija, Grad Zagreb, 127 grada i 429 općina) slijedeće nisu izradile ili nemaju usvojen plan zaštite od požara: županija Bjelovarsko-bilogorska, 11 općina: Luka, Podbablje, Sućuraj, Tisno, Unešić, Promina, Ervenik, Berek, Štefanje, Velika Pisanica i Zrinski Topolovac. Točkom 1. Programa aktivnosti propisano je da su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje nisu usvojile Plan zaštite od požara dužne nadležnom ministarstvu i Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje - Sektoru za vatrogastvo dostaviti pisano očitovanje o neizvršenju zakonske obveze. Ovom prilikom napominjemo da ovo Ministarstvo nije zaprimilo propisana očitovanja. Kako je iz gore navedenog vidljivo, određene općine koje nisu izradile ili nemaju usvojen plan zaštite od požara nalaze se osim na području Bjelovarsko-bilogorske županije i na područjima Zagrebačke (Luka), Splitsko-dalmatinske (Sućuraj, Podbablje) i Šibensko-kninske županije (Unešić, Ervenik, Tisno, Promina). Zagrebačka, Splitsko-dalmatinska i Šibensko-kninska županija imaju izrađen i usvojen plan zaštite od požara iako je u članku 13. Zakona o zaštiti od požara („Narodne novine“, broj: 92/2010) propisano da se procjena ugroženosti i plan zaštite od požara županije temelje na procjenama ugroženosti i planovima zaštite od požara gradova i općina na području same županije. Inspekcija zaštite od požara je prilikom obavljanja nadzornih pregleda općina koje nisu izradile ili nemaju usvojen plan zaštite od požara poduzela određene radnje u smislu

naređivanja mjere s zadanim rokom, podnošenja optužnog prijedloga ili prekršajnog naloga.

- b. Sukladno točki 2. Programa aktivnosti od jedinica lokalne samouprave dvije općine nisu propisale potrebne agrotehničke mjere kao i mjere za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina u dijelu koji se odnosi na zaštitu od požara, sukladno članku 4. Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“, broj 39/2013). To je općina Podbablje (ponesen prekršajni nalog) i Mošćenička Draga (naređena mjera).
- c. Sukladno točkama 17.-23. Programa aktivnosti, Inspektorati unutarnjih poslova policijskih uprava, prema planovima i u suradnji s nadležnim inspekcijama drugih tijela državne uprave uključili su se u inspeksijski nadzor protupožarnih šumskih prometnica i prosjeka s elementima šumskih cesta kroz posebno ugrožene šume, željezničkih pruga koje prolaze kroz područja velikog i vrlo velikog stupnja ugroženosti od požara, javnih cesta državnog značaja i objekata na tim cestama, kao i onih područja na kojima su prethodnih godina nastajali požari koji su ometali odvijanje cestovnog prometa, kao i cestovnih pravaca od lokalnog značaja koji su tijekom turističke sezone pojačano opterećeni prometom (prilazi hotelskim naseljima, autokampovima, javnim garažama, kulturno - povijesnim lokalitetima i drugim objektima u kojima boravi ili se okuplja veći broj gostiju ili turista), nacionalnih parkova, parkova prirode i drugih zaštićenih šumskih površina, odlagališta otpada i „divljih“ odlagališta, osobito na području priobalja (statistički pokazatelji nalaze se u Tablici 1). Dana 8. kolovoza 2013. godine održan je u Divuljama poseban sastanak vezano za provedbu Programa s naglaskom na poduzimanje mjera zaštite od požara uz željezničke pruge iz razloga što je utvrđeno da na određenim dionicama uz željezničke pravce dolazi do povećanog broja požara. Provođenjem mjera, koje su dogovorene na predmetnom sastanku, utvrđeno je da se u narednom periodu smanjio broj događaja te se povećala učinkovitost djelovanja odnosno gašenja nastalih požara.

Sukladno točki 24. Programa aktivnosti, Inspektorati unutarnjih poslova policijskih uprava za potrebe planiranja, organiziranja i obavljanja pojačanog nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara i tehnoloških eksplozija sačinili su popis građevina i prostora koji predstavljaju poseban gospodarski, poljoprivredni, turistički ili interes za zaštitu prirode i okoliša, a vezani su uz nadolazeću turističku i žetvenu sezonu, kao i plan inspeksijskog nadzora, te ih dostavili Sektoru za inspeksijske poslove Ministarstva u sjedištu. Za sve subjekte po popisu utvrđen je redoslijed

prioriteta po značaju odnosno riziku od nastanka požara i mogućim posljedicama u slučaju požara. Prioritet je dan objektima i prostorima u kojima boravi ili se okuplja velik broj ljudi odnosno gostiju ili turista i prostorima koji predstavljaju interes za zaštitu prirode i okoliš. Sukladno navedenom pregledano je 279 hotela i motela, 79 marina i autokampova, 441 ugostiteljskih objekata i disko klubova, dok su isto tako pregledani svi nacionalni parkovi i parkovi prirode kao i drugi zaštićeni objekti prirode. Ukupno je obavljeno 2710 inspekcijskih pregleda. Nakon obavljenih pregleda doneseno je 401 rješenje s ukupno 1688 naređenih mjera. Za objekte gdje su utvrđeni određeni nedostaci i donesena rješenja naknadno je obavljeno i 861 kontrolnih pregleda da se utvrdi da li su naređene mjere provedene. Protiv pravnih, odgovornih i fizičkih osoba koje nisu provodile propisane i/ili naređene mjere zaštite od požara podnesene su prekršajne prijave u obliku optužnih prijedloga i prekršajnih naloga (ukupno 141 optužni prijedlog, 125 prekršajnih naloga). S tim u svezi je potrebno napomenuti da Ministarstvo unutarnjih poslova trenutno ne raspolaže s podacima na koji su način riješeni podneseni optužni prijedlozi i prekršajni nalozi jer je većina tih postupaka u tijeku. Usporedno s prošlom godinom vidljivo je da je podneseno manje prekršajnih prijava, osobito protiv fizičkih osoba zbog protupropisnog spaljivanja na otvorenom prostoru što proizlazi iz činjenice da je u odnosu na 2012. godinu u 2013. godini bilo znatno manje požara otvorenih prostora čemu je sigurno i pridonijela intenzivna akcija u sklopu Programa u suradnji Državne uprave za zaštitu i spašavanje i Ministarstva unutarnjih poslova, po pitanju informiranja i apeliranja javnosti o načinima spaljivanja korova na poljoprivrednim zemljištima.

- d.** Sukladno točki 25. Programa aktivnosti, Inspektorati unutarnjih poslova policijskih uprava u obavljanju pojačanog inspekcijskog nadzora nad provedbom odredbi Zakona o zaštiti od požara, Zakona o zapaljivim tekućinama i Zakona o eksplozivnim tvarima i drugih propisa i odluka kojima su propisane mjere zaštite od požara i eksploziva, u slučaju povrede njihovih odredbi, poduzimaju zakonom propisane mjere i podnose optužne prijedloge i prekršajne naloge, u svrhu pravodobnog i dosljednog kažnjavanja subjekata koji ne provode mjere zaštite od požara (statistički pokazatelji nalaze se u Tablici 1).
- e.** Vezano uz točku 38. Programa aktivnosti Sektor za inspekcijske poslove Ministarstva u sjedištu dogovorio je način suradnje s Državnom upravom za zaštitu i spašavanje oko obveze ažuriranja prošlogodišnjih Operativnih planova zaštite od

požara za otoke Korčulu, Hvar, Brač, Lastovo, Vis, Dugi Otok, Šoltu i poluotok Pelješac, tako da se svi ažurirani planovi dostave nadležnim policijskim upravama i Sektoru u sjedištu Ministarstva.

Tablica 1: izvršeni inspekcijski nadzori sukladno Programu aktivnosti u 2013. godini, (stanje - 22. listopad 2013. godine, OP = optužni prijedlog za pokretanje prekršajnog postupka N = prekršajni nalog)

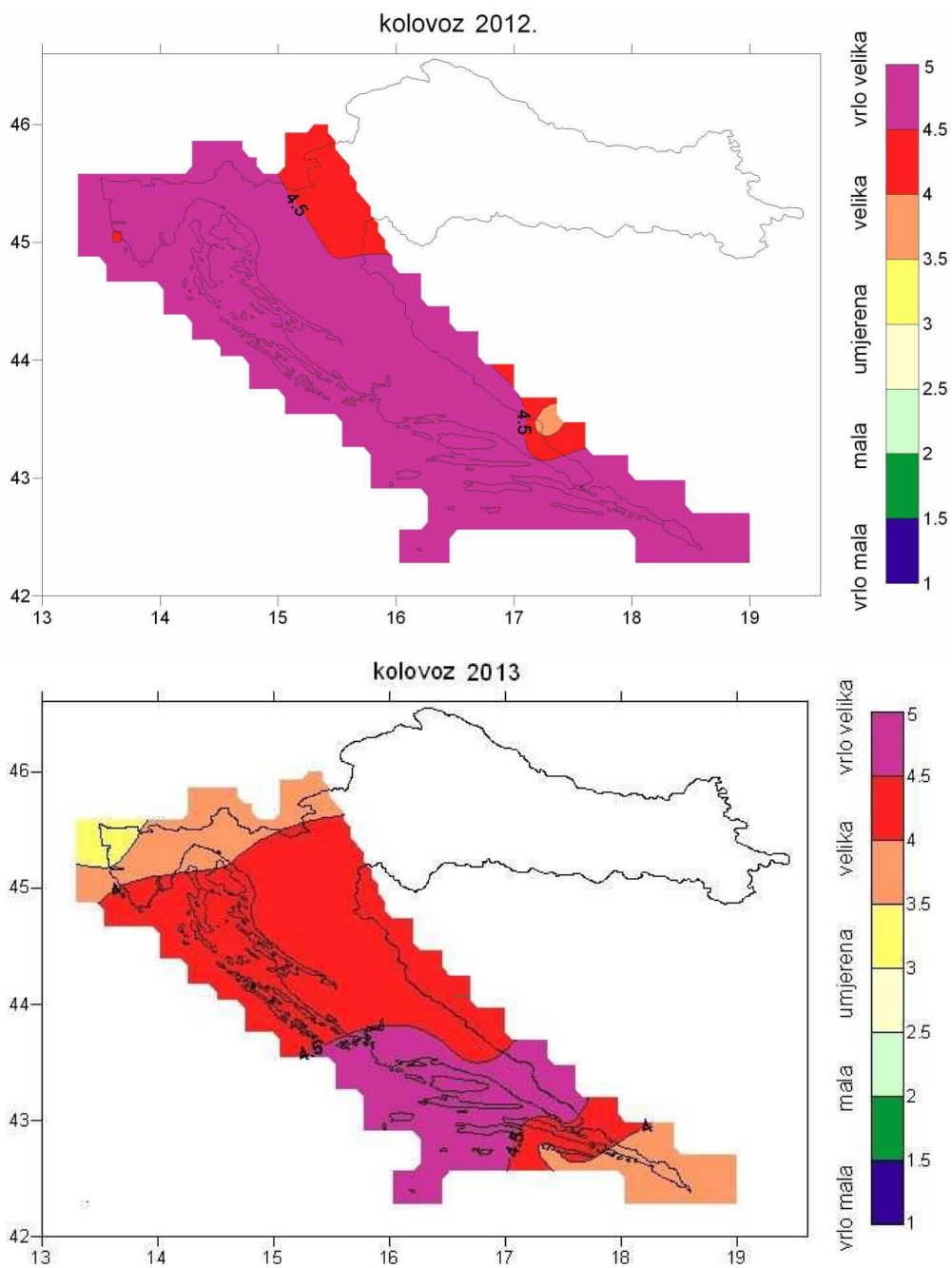
Red. broj	Građevine i prostori	inspekcijski pregledi	donesena rješenja	naložene mjere	kontrolni pregledi	Prekršajne prijave					
						pravne		odgovorne		fizičke	
						OP	N	OP	N	OP	N
1.	Hoteli	268	57	245	112	6	2	5	2		
2.	Moteli	11	1	7	1		1		1		
3.	Turistička naselja	13	5	15	9		4		2		
4.	Autokampovi	53	15	38	25	1	6	1	2		
5.	Marine	26	2	5	4	1	3	1	3		
6.	Disko-klubovi	175	11	81	60	1	10	1	7	3	
7.	Ostali ugostiteljski objekti	266	17	217	77	2	1	2	1	5	
8.	Bolnice	41	5	27	25						
9.	Benzinske postaje	112	20	56	49	2	5	1	5		
10.	Pravne osobe u kojima se obavlja utovar opasnih tvari u motorna vozila, pretaču zapaljive tekućine i plinovi	123	14	19	28	5	3	5	3		
11.	Pravne osobe koje se bave proizvodnjom, prometom i korištenjem eksplozivnih tvari	237	2	9	9	3	1	3	1	1	
12.	Prodavaonice oružja i streljiva	101	2	3	4						
13.	JP Hrvatske šume (šumarije)	83	12	39	28						
14.	Nacionalni parkovi	8			1						
15.	Parkovi prirode	15	2	10	6		1		1		
16.	Ostali zaštićeni objekti prirode	17		7							
17.	Trase elektroenergetskih vodova s pripadajućim elektro-energetskim objektima	79	12	57	20						
18.	Željezničke pruge	28	7	27	9						
19.	Glavni cestovni pravci	76	7	13	10						
20.	Odlagališta komunalnog otpada	128	14	38	14	2		2			
21.	Ostale građevine i prostori	559	139	521	261	25	7	20	4	1	
22.	Jedinice područne samouprave (županije)	12	2	10	4						
23.	Jedinice lokalne samouprave (gradovi)	77	25	65	39			6	2		
24.	Jedinice lokalne samouprave (općine)	172	29	178	66	2		4			
25.	Protupropisno spaljivanje na otvorenom prostoru	38	1	1						30	47
UKUPNO:		2718	401	1688	861	50	44	51	34	40	47

- n.** **Hrvatska vatrogasna zajednica** je sukladno točki 7. Programa aktivnosti ažurirala Plan za izvanredno (interventno) angažiranje dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi, prema dospjelim podacima iz vatrogasnih zajednica županija. Planom je obuhvaćeno 996 osoba i 112 vozila. Sukladno točki 13. Programa, u sklopu promidžbenih aktivnosti tiskan je promidžbeni materijal, a za opremanje vatrogasnih postrojbi osigurano je 155 kompleta osobne zaštitne opreme.
- o.** Vezano za izvješća drugih izvršitelja zadaća i sudjelovatelja Programa aktivnosti, potrebno je naglasiti da su zadaće Programa aktivnosti provedene u zadanim rokovima. Prema izvješću poduzeća HŽ Infrastruktura, čišćenje pružnog pojasa je uglavnom izvršeno. Tijekom mjeseca travnja i svibnja održane su sjednice županijskih Stožera zaštite i spašavanja, tematski vezane uz pripremu ljetne protupožarne sezone.
- p.** Sukladno odredbama iz točke 9. (prioriteti razminiranja) obavljeno je utvrđivanje prioriteta razminiranja na ugroženim područjima. U suradnji s Hrvatskim centrom za razminiranje, vatrogasnim zajednicama županija i ostalim subjektima je omogućen on-line uvid u karte minske sumnjivih područja. Hrvatski centar za razminiranje je izradio Plan humanitarnog razminiranja za 2013. godinu te sukladno financijskim sredstvima obavlja prioritetno razminiranje područja bitnog za provedbu mjera zaštite od požara.
- q.** Sukladno točki 22. Programa aktivnosti, inspektori Ministarstva zaštite okoliša i prirode su u suradnji s ostalim inspekcijama te predstavnicima općina i gradova obavili preventivne inspekcijske nadzore odlagališta otpada. Obavljeni su nadzori na ukupno 310 lokacija, a zbog odstupanja od zakonskih odredbi izdano je ukupno 45 rješenja i podneseno šest optužnih prijedloga. Poljoprivredni inspektori, šumarski inspektori i državni šumarski inspektori dosljedno su provodili odredbe zakona. Prema prikupljenim podacima o provedbi inspekcijskih nadzora obrade poljoprivrednog zemljišta u 2013. provedeno je ukupno 1 101 inspekcijskih nadzora. Slijedom utvrđenih nepravilnosti inspektori su donijeli 352 upravne mjere - rješenja kojima je nadziranim subjektima naložena primjena odgovarajućih mjera. Protiv 24 subjekta nadzora (pravne i fizičke osobe) podnijeti su optužni prijedlozi.

KLIMATOLOŠKE PRILIKE I PREGLED PODATAKA O POŽARIMA

S obzirom na iznimno kišno proljeće, početkom lipnja klase opasnosti od požara bile su vrlo male i tek rijetko male. Između 15. i 22. lipnja našu zemlju je zahvatio toplinski val s maksimalnom temperaturom zraka i višom od 35 °C. U tom razdoblju su klase opasnosti posvuda porasle, ali su se uslijed ponovnog prodora vlažnog i hladnijeg zraka opet snizile. Srpanj je na Jadranu i u područjima uz Jadran donio većinom suho i sunčano vrijeme. Oborine su bile rijetke i većinom slabe te je uslijed takve vremenske situacije, rasla i klasa opasnosti koja je na kraju mjeseca bila većinom u kategoriji vrlo velike opasnosti. Povremeno je bilo prodora vlažnog i nestabilnog zraka, te je bilo mjestimičnih oborina. Slijedom navedenog, a u usporedbi sa 2012. godinom (koja je bila iznimno sušna s manje padalina od prosjeka i to kroz cijelu zimu, proljeće i ljeto) za očekivati je da će statistički podaci o požarima ukazati značajno smanjenje kako broja požara tako i opožarene površine.

Srednja mjesečna klasa opasnosti za kolovoz 2013. bila je umjerena samo na sjeverozapadnom dijelu Istre, dok je velika opasnost bila u većem dijelu priobalnog pojasa (cijela Primorsko-goranska, Zadarska, dio Šibensko-kninske, manji dio unutrašnjosti Splitsko-dalmatinske te veći dio Dubrovačko-neretvanske županije). Srednja mjesečna klasa opasnosti bila je vrlo velika u jugoistočnom dijelu Šibensko.kninske, većini Splitsko-dalmatinske te manjim dijelom Dubrovačke županije (Otoci Korčula, Lastovo i Sušac). Te su vrijednosti malo iznad prosječnih u odnosu na desetgodišnji prosjek (2003-2012), ali i znatno niže uspoređujući sa kolovozom 2012. godine, kada je gotovo cijelo priobalje imalo srednju mjesečnu klasu opasnosti u kategoriji vrlo velika (slika 2).

Slika 2: Srednja mjesečna klasa opasnosti od šumskih požara za kolovoz 2012. i 2013. god.

Tablica 2: Pokazatelji o požarima raslinja na priobalnom i kraškom području (odnos 2013. i petogodišnji prosjek 2008. - 2012.) - podaci Državne uprave za zaštitu i spašavanje

Petogodišnje razdoblje, intervencije na otvorenom prostoru (požari raslinja) priobalnog i kraškog područja											2013.	
Promatrano razdoblje	2008.		2009.		2010.		2011.		2012.		broj požara	površina (ha)
	broj požara	površina (ha)	broj požara	površina (ha)	broj požara	površina (ha)	broj požara	površina (ha)	broj požara	površina (ha)		
01.01.-31.10.	3179	15698	2287	10765	1496	3969	3621	37135	3647	41294	1322	4321
01.06.-31.10.	1922	8545	1290	7139	1041	2422	1769	16714	1745	22891	1073	3848
Promatrano razdoblje	PETOGODIŠNJI PROSJEK 2008. - 2012.										2013.	
	BROJ POŽARA				POVRŠINA (ha)				IOP (ha/požar)		IOP (ha/požar)	
01.01.-31.10.	2846				21772				7,65		3,27	
01.06.-31.10.	1553,4				11542				7,43		3,59	
Promatrano razdoblje	2013. / PETOGODIŠNJI PROSJEK 2008. – 2012.											
	odnos broja požara				odnos opožarene površine				Odnos indeksa opožarene površine (IOP)			
01.01.-31.10.	53,55% manji				80,15% manja				57,27% manji			
01.06.-31.10.	30,93% manji				66,66% manja				51,74% manji			

Na priobalnom i kraškom području, u promatranom razdoblju (prvih 10 mjeseci) u 2013. godini, evidentirano je ukupno 1322 požara raslinja ili 53,55% manje u odnosu na isto razdoblje promatranog petogodišnjeg prosjeka (tablica 2). Ističemo da je u tim požarima, ukupno izgorjela površina 4321 ha, što je 80,15% manje u odnosu na promatrani petogodišnji prosjek, a pri čemu je indeks opožarene površine (IOP) manji za 57,27%. Promatrajući samo razdoblje tijekom požarne sezone (lipanj-listopad) broj požara je smanjen za 30,93% u odnosu na petogodišnji prosjek, opožarena površina je manja za 66,66%, pa sukladno tome i IOP za 51,74%.

Ovakvom rezultatu, osim usklađenog i brzog djelovanja svih vatrogasnih snaga (lokalnih i državnih) pridonijelo je i iznimno kišno proljeće te nekoliko prodora hladnijeg i vlažnog zraka posebice na sjevernom Jadranu.

RASPODJELA POŽARA RASLINJA PO VELIČINI OPOŽARENE POVRŠINE I VREMENU AKTIVNOG GAŠENJA NA PRIOBALNOM I KRAŠKOM PODRUČJU

Tablica 3: Raspodjela požara raslinja po veličini opečarene površine (podaci Državne uprave za zaštitu i spašavanje)

	mjesec	<=5 ha		>5 <=10 ha		>10 <=100 ha		> 100 ha		Ukupno požara
		broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	
2013.	VI.	45	95,74	0	0,00	2	4,26	0	0,00	47
	VII.	300	91,74	12	3,67	12	3,67	3	0,92	327
	VIII.	457	89,08	27	5,26	26	5,07	3	0,58	513
	IX.	142	91,61	8	5,16	4	2,58	1	0,65	155
	X.	30	96,77	1	3,23	0	0,00	0	0,00	31
	VI.-X.	974	90,78	48	4,47	44	4,10	7	0,65	1073

Iz tablice 3 vidljivo je da je u većini požara raslinja u požarnoj sezoni (VI.-X. mjesec) opečarena površina iznosila manje od 5 ha (90,78%). U periodu kada je zabilježen najveći broj požara raslinja (srpanj i kolovoz) raste i postotak požara koji su bili veći od 5, 10 pa i veći od 100 ha. U ovom periodu, zbog većeg broja požara a i zbog ekstremnije meteorološke situacije, manji se je broj požara, uspio proširiti na veću površinu.

Tablica 4: Raspodjela požara raslinja po vremenu aktivnog gašenja u požarnoj sezoni (podaci Državne uprave za zaštitu i spašavanje)

	mjesec	<=4 sata		>4 <=12 sati		>12 sati		Ukupno požara
		broj	%	broj	%	broj	%	
2013.	VI.	43	91,49	1	2,13	3	6,38	47
	VII.	282	86,24	26	7,95	19	5,81	327
	VIII.	439	85,58	47	9,16	27	5,26	513
	IX.	146	94,19	7	4,52	2	1,29	155
	X.	30	96,77	0	0,00	1	3,23	31
	VI.-IX.	940	87,60	81	7,55	52	4,85	1073

U prosjeku, 87,60% požara u potpunosti je ugašeno u prvih 4 sata od trenutka zaprimanja prve dojave (tablica 4), što je pokazatelj vrlo brzog angažiranja dostatnog broja vatrogasnih snaga. U samo 4,85% požara u razdoblju lipanj-listopad gašenje je trajalo duže od 12 sati. Potrebno je napomenuti da je uzeto u obzir vrijeme do potpunog gašenja u koje ulazi i vrijeme čuvanja i sanacije požarišta u cjelini nakon što je već lokalizirano. Analiza je napravljena isključivo za požare raslinja, odnosno nisu uračunati razni požari na odlagalištima otpada, deponija, drvenih distribucijskih stupova i drugih požara na otvorenom prostoru ukoliko nije bila opožarena i određena površina raslinja.

Tablica 5: Požari raslinja na miniranom ili minski sumnjivom prostoru na priobalnom i kraškom području (podaci Državne uprave za zaštitu i spašavanje)

Požari raslinja na miniranom ili minski sumnjivom području	broj požara	opožarena površina (ha)	IOP (ha/požar)
siječanj-svibanj 2013.	4	15,3	3,825
požarna sezona (lipanj-listopad) 2013.	6	301,3	50,22
siječanj-listopad 2013.	10	316,6	31,66

Ako se osvrnemo na požare koji su bili na miniranom prostoru (tablica 5) ove je godine zabilježeno samo 10 takvih požara (2012. godine 60 požara) koji su zahvatili površinu od 316,6 ha. Vidljivo je da je IOP za ove požare veći gotovo 10 puta od prosjeka IOP za sve požare raslinja. Naime, mogućnost ozljeđivanja uslijed eksplozija onemogućuju pristup zemaljskim snagama, a i zračne snage imaju određena ograničenja prilikom gašenja ovakvih požara, pa se zbog sigurnosti požari na miniranim i minski sumnjivim površinama većinom nadziru ili gase sa sigurnih površina (prometnica, sigurnih makadamskih putova i sl.).

**ANGAŽIRANE SNAGE VATROGASNIH ZAJEDNICA ŽUPANIJA/GADA ZAGREBA,
VATROGASNIH ZAJEDNICA GRADOVA/OPĆINA – JAVNIH VATROGASNIH
POSTROJBI, DRŽAVNE UPRAVE ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE I DOBROVOLJNIH
VATROGASNIH DRUŠTAVA**

Učinkovito gašenje požara raslinja je moguće jedino uz dobru prethodnu pripremu i koordinaciju zrakoplovnih i zemaljskih snaga. U ovogodišnjoj požarnoj sezoni bile su angažirane sljedeće zemaljske snage:

- 7 926 operativnih vatrogasaca u javnim vatrogasnim postrojbama i dobrovoljnim vatrogasnim društvima iz priobalnih županija

- 70 pripadnika Državne intervencijske postrojbe (četiri baze Državne uprave za zaštitu i spašavanje – Zadar, Šibenik, Split i Dubrovnik)
- 510 vatrogasaca i 28 vozila u organiziranim dislokacijama iz kontinentalnih Županija na područje priobalja (četiri baze Državne uprave za zaštitu i spašavanje, 16 lokacija na priobalju, otocima i poluotocima)
- 1075 sezonskih vatrogasaca angažiranih putem Programa aktivnosti
- 231 pripadnik Protupožarnih namjenski organiziranih snaga Oružanih snaga Republike Hrvatske (kopneni, zračni, pomorski)

Tijekom gašenju ovogodišnjih požara raslinja na priobalnom i kraškom području dva vatrogasaca su bila ozlijeđena (lakše ozljede), dok smrtno stradalih vatrogasaca nije bilo.

FINANCIJSKO IZVJEŠĆE PROVEDBE PROGRAMA AKTIVNOSTI U 2013. GODINI

Za potrebe provedbe Programa aktivnosti u 2013. godini iz Državnog proračuna je na projektu K260089 planirano 28.561.500,00 kuna (godišnji plan projekta) za potrebe Državne uprave za zaštitu i spašavanje. Realizacija navedenih sredstava iz nadležnosti Državne uprave za zaštitu i spašavanje, prikazana je u tablici 6.

Tablica 6: Realizacija financijskih sredstava Programa aktivnosti u 2013. godini

ŠIFRA PROJEKTA	PROGRAM AKTIVNOSTI U PROVEDBI POSEBNIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA	IZNOS
K260089	UKUPNO OSIGURANA SREDSTVA (po rebalansu)	28.561.500,00 kn
	REALIZIRANO DO 13. 12. 2013. GODINE	26.476.843,82 kn
	REALIZIRANO U ODNOSU NA GODIŠNJI PLAN (%)	92,70 %

Od planiranih financijskih sredstava Državne uprave za zaštitu i spašavanje (28.561.500,00 kn), realizacija u odnosu na godišnji plan je 92,70 %.

ZAKLJUČAK

- I. Zadaće iz Programa aktivnosti temeljem izvješća izvršitelja i sudjelovatelja, te uvidom u stvarno stanje, provedene su u zadovoljavajućoj mjeri i u zadanim rokovima, osim zadata Hrvatskih željeznica u svezi tretiranja i održavanje pružnog pojasa u cilju smanjenja opasnosti za nastanak i širenje požara. Obzirom na povećan broj požara uz pružne pravce Državna uprava za zaštitu i spašavanje je organizirala sastanke s predstavnicima Hrvatskih željeznica, Ministarstva unutarnjih, Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, Agencije za sigurnost željezničkog prometa, Hrvatskih šuma i Ministarstva zaštite okoliša i prirode u svezi poduzimanja odgovarajućih preventivskih i operativnih mjera za smanjenje broja požara i posljedica koje uzrokuju. Zaključeno je da nadležne inspekcijske službe pojačaju nadzore, a naglašena je i potreba popunjavanja radnih mjesta inspektora.
- II. Angažiranje izvršitelja i sudjelovatelja Programa aktivnosti poboljšano je u odnosu na prethodnu godinu.
- III. Vrednujući statističke pokazatelje koji ukazuju na veličinu izgorjele površine u odnosu na broj požara i vrijeme aktivnog gašenja, zaključuje se da su požari bili na vrijeme uočeni i da je operativni sustav brzo reagirao, te spriječio nastanke još većih izravnih i neizravnih šteta. Umanjene vrijednosti broja požara i izgorjelih površina rezultat su povoljnih klimatoloških prilika na Jadranu i priobalju kao i brzo reagiranje i djelovanje vatrogasnih snaga.
- IV. Prilagodljivim i integriranim sustavom zaštite, spašen je velik broj objekata, očuvane su turističke destinacije i vegetacijski pokrov na požarno ugroženim područjima što ukazuje na dobru koordinaciju svih aktivnosti i subjekata. Koordinacijom iz jednog mjesta, Državne uprave za zaštitu i spašavanje – Operativnog vatrogasnog zapovjedništva, omogućeno je uspješnije djelovanje snaga na svim razinama i unutar jedinstvenog zapovjednog sustava. S obzirom na širinu zadata u Operativno vatrogasno zapovjedništvo i slijedeće godine trebaju biti uključeni časnici Ministarstva obrane i službenici Ministarstva unutarnjih poslova, kako bi koordinacija snaga i upravljanje složenijim događajima bilo učinkovitije.
- V. Obzirom na proteklu požarnu sezonu i uočene probleme u pripremi mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku, Državna uprava za zaštitu i spašavanje će u 2014. godini pokrenuti sljedeće aktivnosti:

- u suradnji s Hrvatskom vatrogasnom zajednicom:
 1. Izmjena Plana intervencija kod velikih požara otvorenog prostora na teritoriju Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 25/2001.) u cilju jedinstvenog učinkovitog djelovanja svih subjekata,
 2. Izrada Plana pripravnosti izvanrednog upućivanja vatrogasnih snaga za ispomoć na ugrožena područja,
 3. Izrada Plana logističke pripreme vatrogasnih snaga,
 4. Izrada Plana osposobljavanja za navođenje protupožarnih zrakoplova,
 5. Izrada revizije Plana redovne dislokacije vatrogasnih snaga na priobalje,
 6. Izvršiti dodatno osposobljavanje novih pripadnika javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava za helikoptersko desantiranje,
 7. Izvršiti stručni nadzor nad provođenjem mjera iz Programa aktivnosti za 2013. godinu, kao i stručni nadzor operativne osposobljenosti i spremnosti vatrogasnih snaga i dodatnih sezonskih vatrogasaca,
 8. Formiranje izvanrednih županijskih operativnih vatrogasnih zapovjedništava.
- u suradnji s Ministarstvom obrane:
 1. Utvrdit će se postupak izviđanja i izraditi dnevni Plan izviđanja ugroženih prostora zrakoplovima Ministarstva obrane,
 2. Uvođenje u korištenje podvjesnog uređaja za helikoptere (Bamby bucket),
 3. Nastaviti provoditi osposobljavanje ovlaštenih pripadnika vatrogasnih postrojbi određenih za navođenje protupožarnih zrakoplova,
 4. Osigurati jednog pripadnika (koordinatora) Oružanih snaga u Vatrogasnom operativnom zapovjedništvu u Divuljama (1.06.- 30.09. 2014.).
- u suradnji sa Ministarstvom unutarnjih poslova:
 1. Izraditi Plan korištenja helikoptera „Bell“ i utvrditi postupak podizanja istog za zapovjedno izviđanje,
 2. Izraditi Plan razmještaja, upotrebe i uvođenja novih radio postaja u sustavu „Tetra“,

3. Osigurati jednog djelatnika Ministarstava u Vatrogasnom operativnom zapovjedništvu u Divuljama (1.06.- 30.09. 2014.),
 4. Osigurati češće provođenje inspekcijskih nadzora javnih ustanova i javnih poduzeća – a posebno državnog značaja, u cilju još učinkovitije provedbe mjera zaštite od požara.
- u suradnji sa Državnim hidrometeorološkim zavodom:
 1. Izvršiti analizu klimatskih promjena na području Republike Hrvatske,
 2. Izvršiti analizu ruže vjetrova i niskih strujanja,
 3. Izvršiti kontinuirani izračun indexa opasnosti i za kontinentalni dio Republike Hrvatske.
 - u suradnji s trgovačkim društvom Hrvatske šume:
 1. Utvrdit će se korištenje zemljovida u kojima su ucrtane šume po stupnjevima opasnosti od požara u cilju učinkovitijeg djelovanja zračnih i zemaljskih snaga,
 2. Pravovremeno planiranje i obilazak kompleksa šuma od državnog značaja,
 3. Kontinuirana izrada šumskih putova i utvrđivanje šumskih površina (zona) po stupnjevima opasnosti, ovisno o financijskim mogućnostima,
 4. Uspostaviti kontinuirani nadzor video kamerama, sukladno godišnjem Planu Hrvatskih šuma d.o.o. i financijskim mogućnostima.
 - u suradnji sa jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave:
 1. Planirati dislokacije vatrogasnih snaga iz kontinentalnog na priobalni dio Republike Hrvatske,
 2. Poticanje razvoja operativnih dobrovoljnih vatrogasnih društava (posebno u priobalju i otocima) kroz nabavu tehnike, opreme, osposobljavanje i edukaciju,
 3. Izvršiti dodatno osposobljavanje vatrogasca i trenažu, čime će biti povećana učinkovitost kao i sposobnosti operativnog djelovanja vatrogasnih postrojbi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kontinentalnog i priobalnog dijela Republike Hrvatske,
 4. Tražiti će se i nadalje još bolja rješenja za jačanje i angažiranje lokalnih snaga kao i tražiti rješenja oko smanjivanja troškova smještaja i prehrane,

5. Iznaci mogućnost smanjivanja broja dislokacija ne umanjujući operativnu spremnost i mobilnost vatrogasnih postrojbi štićenog područja.
- u suradnji sa Ministarstvom financija:
 1. Iznaci mogućnost uvođenja protupožarne naknade (po danu) za angažiranje vatrogasaca i utvrditi njezin iznos i stupnjevanje kao i za pripadnike Ministarstva obrane,
 2. Iznaci mogućnost neoporezivanja naknada sezonskih vatrogasaca.
 - u suradnji sa Ministarstvom zdravlja:
 1. Za potrebe angažiranja Oružanih snaga, izvanrednih dislokacija i velikih požara ili akcidenata, a temeljem zapovijedi glavnog vatrogasnog zapovjednika, obavezno osigurati na mjestu događaja stalno izmješteno dežurstvo,
 2. Osigurati, posebno u priobalnom dijelu Republike Hrvatske, dovoljne količine seruma protiv ugriza zmija, pauka i škorpiona.
 - u suradnji s Ministarstvom pomorstva, prometa i infrastrukture:
 1. Izraditi Plan zatvaranja aerodroma, zračnih luka, autocesta i važnih državnih cesta u slučaju požara i zadimljavanja,
 2. Izraditi Plan učinkovitijeg djelovanja provođenja protupožarnih mjera za Hrvatske željeznice,
 3. Izraditi Plan nadzora ugroženih lokacija.
 - u suradnji s poduzećem HŽ i Agencijom za sigurnost željezničkog prometa:
 1. Održati radne sastanke u cilju poboljšanja provođenja mjera zaštite od požara,
 2. Izraditi Plan obilaska lokacija koje su stvarale problem u smislu nastajanja požara uz pruge,
 3. Od strane Hrvatskih željeznica potrebno izvršiti potrebno tretiranje uz prugu kako bi se smanjila mogućnost nastanka požara,
 4. Poduzeti potrebne tehničke mjere na vlakovima kako bi se smanjilo iskrenje uz tračnice,
 5. Pojačati inspekcijske nadzore provedbe mjera zaštite od požara.
 - u suradnji sa Hrvatskom vatrogasnom zajednicom:
 1. Izraditi Plan preventivnog djelovanja vatrogasnih snaga,

2. Osmisliti promidžbu snaga zaštite i spašavanja za vrijeme turističke sezone,
3. Organizirati podjelu promidžbenih materijala iz zaštite od požara turistima pri ulasku u Republike Hrvatske,
4. Tražiti rješenje za jače angažiranje dodatnih lokalnih snaga.

U smislu izvršenja Programa aktivnosti i poboljšanja sustava provođenja istog, te organizacije rada kod svih subjekata, potrebna je još uža suradnja, kvalitetnija komunikacija, stalna izmjena informacija, međusobna koordinacija kako bi svi subjekti izvršili zadaće u smislu još bolje i kvalitetnije sigurnosti turista i svih građana Republike Hrvatske.